

Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveysturvan
keskusliitto

Liittokokousseminaari

17.3.2009

Kestämmekö kohdata?

- Tuloerot kasvaneet
- Asumiskulut kohonneet
- Lasten osuus köyhyysrajan alittavista lisääntynyt
- Tulonsiirrot kaventuneet
- Sosiaaliturvariippuvuus kasvanut
- Oireiden nousutrendi jatkuu
- Sosiaalinen kierto on pysähtynyt
- Neljäsosa lapsista ei voi hyvin

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 31.12.2005

Ikä	määrä	ei perus- asteen jälkeistä koulutusta	tutkinnon suoritta- neet	%- osuus ikä luokasta	II asteen koulutus	korkea- asteen koulutus
Yhteensä	4 348 676	1 592 865	2 755 811	63,4	1 651 070	1 104 741
15 – 19	320 942	279 529	41 413	12,9	41 412	1
20 – 24	333 936	64 758	269 178	80,6	255 603	13 575
25 – 29	331 174	47 440	283 734	85,7	175 219	108 515
30 – 34	308 990	46 593	262 397	84,9	130 767	131 630
35 – 39	347 754	55 503	292 251	84,0	148 379	143 872
40 – 44	377 782	58 145	319 637	84,6	174 382	145 255
45 – 49	379 095	75 267	303 828	80,1	169 717	134 111
50 – 54	392 973	104 384	288 589	73,4	166 701	121 888
55 – 59	416 888	153 216	263 672	63,2	150 809	112 863
60 – 64	297 977	133 547	164 430	55,2	88 312	76 118
65 –	841 165	574 483	266 682	31,7	149 769	116 913

Heikot

- lapset
- vaikeavammaiset
- mielenterveysongelmaiset
- muistisairaat
- maahanmuuttajat
- (syrjäytyneet = useita samanaikaisia ongelmia)
- asemasta johtuva epäsymmetria
 - kuluttaja
 - asiantuntijan kanssa asioiva
 - alistettu/resurssiton

YK:n vuosituhattulistus

kuusi arvoa:

- vapaus
- tasa-arvoisuus
- solidaarisuus
- suvaitsevaisuus
- kunnioitus luontoa kohtaan
- jaettu vastuu

Vuosituhatjulistuksen kahdeksan tavoitetta:

- äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen
- peruskoulutuksen takaaminen kaikille
- sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja naisten aseman parantaminen
- lapsikuolleisuuden vähentäminen
- odottavien äitien terveydentilan parantaminen
- HIV/AIDSin, malarian, tuberkuloosin ja vastaavien tarttuvien tautien leviämisen estäminen,
- ympäristön kestävä kehityksen varmistaminen
- globaali kumppanuus kehitykselle

Hyvinvoinnin arvoperusta

- Vapaus
 - johonkin
 - jostakin
 - vastuu
- Tasa-arvo
 - lähtökohtien
 - resurssien jaon
 - lopputuloksen
- Solidaarisuus
 - korkea laatu
 - rahoitus
- Oikeudenmukaisuus
 - yhdenvertainen kohtelu
 - positiivinen erityiskohtelu (syrjintä)
 - kohtuus

Perus- ja ihmisoikeudet

Demokratia

Oikeusvaltio

Varhaisen puuttumisen näkökulmia:

- Inhimillinen
 - lapsen kehityksen tukeminen ja vaurioiden välttäminen
- Taloudellinen
 - huomattavia kustannussäästöjä
- Vaikuttavuus
 - tulokset ovat nopeampia ja pysyvämpiä
- Oikeudellinen
 - ihmisoikeudet ja lapsen oikeudet

Jokaisella on vastuu(ta) itsestään
ja on ensisijainen itsensä ja
perheensä elättäjä

Kukaan ei ole aina avuton ja
jokainen on joskus avuton

Toimintakyvyltään rajoittuneen
henkilön oikeuksia ei tule sitoa
hänen omaan toimintaansa

SOSIAALITURVAN TOTEUTTAMISVASTUU

- Julkisen vallan ja yksilön vastuu
- Valtion ja kuntien tehtävänjako ja rahoitusvastuu
- Yksityiset palvelun tuottajat ja palvelun käyttäjä tai potilas

Kansalaisjärjestöjen merkitys ja vaikuttamistavat

1. Kansalaisjärjestöt osana yhteiskuntaa

- merkitys yhteiskunnalle ja hyvinvoinnille

2. Kuuleminen ja muu vaikuttaminen

- yleinen osallistuminen lainvalmisteluun ja hallintoon
- järjestövaikutusten arviointi osaksi lainsäädäntöä

3. Kansalaisjärjestöt Euroopan unionissa

- kuulemisen vahvistaminen (tavoite)
- konsultatiivinen asema (tavoite)

- 1. Tulevaisuutta ei voi ennustaa**
- 2. Tulevaisuus ei ole ennalta määrätty**
- 3. Tulevaisuuteen voi vaikuttaa omilla valinnoilla ja teoilla**